

Sygn. akt **XX GC 12/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Rachocka
Protokolant:	Małgorzata Szmit

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) S.A. w W.**

przeciwko **Z. S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w K.**

o wydanie rzeczy

1. nakazuje pozwanemu Z. S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. wydać powodowi (...) S.A. w W.:

- a) sprzęt medyczny Harmony XL, rok produkcji 2008, producenta ALMA LASERS, numer seryjny HXL 00345, wraz z końcówką AFT 540 do Hrmony XL, wraz z końcówką ER:YAG PIXEL 2940 do Harmony XL, wraz z końcówką LP YAG 1064 nm do Harmony XL,
- b) sprzęt medyczny Dermatoskop Fotofinder MediCam o numerze seryjnym MCI009465, rok produkcji 2009, producenta FotoFinder,
- c) sprzęt medyczny LASER dermatologiczny LEDA o numerze seryjnym n/s 7010-1-039, rok produkcji 2009,
- d) sprzęt medyczny Chłodziarki Cryo 6 Zimmer o numerze seryjnym n/s 732-259, rok produkcji 2009

2. zasądza od pozwanego Z. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 13.371 zł (trzynaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego

SSO Anna Rachocka

Sygn. akt. XX GC 12/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 stycznia 2015 r. powód (...) S.A. w W. wniósł o nakazanie pozwanemu Z. S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. wydania powodowi (...) S.A. w W. następujących ruchomości:

- a) sprzętu medycznego Harmony XL, rok produkcji 2008, producenta ALMA LASERS, numer seryjny HXL 00345, wraz z końcówką AFT 540 do Hrmony XL, wraz z końcówką ER:YAG PIXEL 2940 do Harmony XL, wraz z końcówką LP YAG 1064 nm do Harmony XL,
- b) sprzętu medycznego Dermatoskop Fotofinder MediCam o numerze seryjnym MC1009465, rok produkcji 2009, producenta FotoFinder,
- c) sprzętu medycznego LASER dermatologiczny LEDA o numerze seryjnym n/s 7010-1-039, rok produkcji 2009,
- d) sprzętu medycznego Chłodziarki Cryo 6 Zimmer o numerze seryjnym n/s 732-259, rok produkcji 2009.

Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że wymienione wyżej ruchomości stanowią jego własność i zostały przez niego nabyte na podstawie umów sprzedaży z dnia 05 maja 2009 roku i z dnia 10 października 2009 roku na potrzeby zawartych z pozwanym w tych samych dniach umów leasingu. Wobec zalegania przez pozwanego z uiszczaniem opłat leasingowych za używanie przedmiotów leasingu, powód pismem z dnia 18 lipca 2012 r. wezwał pozwanego do zapłaty zaległości i wyznaczył mu w tym celu dodatkowy termin pod rygorem przedterminowego rozwiązania (wypowiedzenia) obu umów leasingu w razie bezskutecznego upływu tego terminu. Wobec braku zapłaty przez pozwanego zaległości w dodatkowym terminie powód oddzielnymi pismami wypowiedział umowy leasingu i wezwał pozwanego do zwrotu przedmiotów leasingu w terminie do dnia 16 sierpnia 2012 r. do miejsca wskazanego w pismach. Pomimo wezwania pozwany nie zwrócił przedmiotów leasingu i nie uczynił tego do dnia wniesienia pozwu (pозew k. 2 – 5).

W odpowiedzi na pozew Z. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany przyznał fakt zawarcia umów leasingu z powodem, pozostałym twierdzeniem pozwu zaprzeczył. Pozwany podał, że w połowie 2012 r. wykryto u niego chorobę nowotworową. W związku z powyższym musiał poddać się długotrwałemu leczeniu i nie był w stanie prowadzić działalności gospodarczej, do której wykorzystywał on przedmioty leasingu objęte pozwem. Z. S. faktycznie zaprzestał dotychczasowej działalności już latem 2012 r., natomiast w październiku 2012 r. formalnie zawiesił działalność gospodarczą. We wrześniu 2012 r. żona pozwanego A. S. działająca w imieniu (...) sp. z o.o. w K. skierowała do powoda pismo, w którym zwróciła się o „przejęcie” umów leasingu nr (...) przez spółkę, ze względu na niemożność prowadzenia przez Z. S. działalności gospodarczej. W piśmie tym A. S. poinformowała powoda, że spółka przejęła świadczenie usług wykonywanych dotychczas przez Z. S. (w tym przedmioty leasingu z umów nr (...) służące Z. S. do prowadzenia tej działalności). W odpowiedzi powód poinformował pozwanego o możliwości złożenia wniosku o przedterminowe zakończenie umów. Pismem z dnia 8 października 2012 r. A. S., działając w imieniu męża, zwróciła się do powoda z wnioskiem o przedterminowe zakończenie ww. umów leasingu, wskazując, że przedmiot umów leasingu zostanie wykupiony przez spółkę. Następnie przeprowadziła z powodem negocjacje co do wykupu przedmiotów leasingu. W dniu 19 lutego 2013 r. powód wystawił na rzecz spółki fakturę proforma nr (...) za wykup przedmiotów leasingu nr (...) oraz nr (...) na kwotę 187.920,00 zł, przyjmując, że taka była w tej dacie wartość rynkowa przedmiotów leasingu. Od marca 2013 r. do kwietnia 2013 r. spółka dokonała na rzecz powoda na poczet faktury proforma nr TK (...) wpłat w kwocie 70.001,00 zł. W ocenie pozwanego z przedstawionych wyżej okoliczności wynika, że przedmioty leasingu znajdowały się w posiadaniu osoby trzeciej (spółki z o.o. (...)) w K. od lata 2012 r. Nie ulega też wątpliwości, że powód miał pełną świadomość, iż rzeczy, których wydania dochodzi niniejszym pozwem, nie są już w posiadaniu pozwanego. Zdaniem pozwanego prowadzenie przez powoda ze spółką negocjacji co do wykupu przedmiotów leasingu, wystawienie faktury proforma z dnia 19.02.2013 r. nr (...), a następnie przyjmowanie przez powoda w okresie od marca do kwietnia 2013 r. wpłat na poczet ww. faktury, mogło wywołać u pozwanego Z. S. uzasadnione przekonanie, że przedmioty leasingu znajdują się w posiadaniu spółki nie tylko za wiedzą, ale i za zgodą powoda. Z uwagi na powyższe okoliczności w chwili obecnej pozwany, jako osoba, która nie jest już we władaniu przedmiotów leasingu, nie ma możliwości faktycznej ani

prawnej wykonania żądania pozwu. Tym samym roszczenie windykacyjne powoda o wydanie rzeczy przez pozwanego winno zostać oddalone.

Z ostrożności procesowej, na wypadek nieuwzględnienia zarzutów pozwanego co do posiadania rzeczy ruchomych wskazanych w pozwie przez osobę trzecią, pozwany podniósł także zarzut braku skutecznego wypowiedzenia umów leasingu nr (...). W szczególności, zdaniem pozwanego, z załączonych do pozwu dokumentów nie wynika, czy powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy nr (...) podpisane przez upoważnione do tego przez powoda osoby oraz doręczył je pozwanemu na prawidłowy adres, a tym samym, iż roszczenia o zwrot przedmiotów leasingu z tytułu umowy nr (...) stały się wymagalne. Pozwany nie posiada żadnych dokumentów potwierdzających powyższe okoliczności. Pozwany podniósł też, że oświadczenie o wypowiedzeniu wskazanej umowy zostało przesłane na niewłaściwy adres. Wreszcie pozwany podał, że w lipcu 2012 roku spółka (...) wpłaciła na konto powoda tytułem rat leasingowych kwotę 20.695,62 zł, która przekracza kwotę wskazaną przez powoda w wystosowanym w dniu 18 lipca 2012 r. do pozwanego wezwaniu do zapłaty (odpowiedź na pozew k. 89 – 93).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest właścicielem rzeczy ruchomych, o których wydanie wniósł w petitum pozwu. Nabył je w drodze umów sprzedaży, które zawarł z firmą (...) S.A. z siedzibą w K.. Ruchomości wymienione w pkt a) i b) zostały zakupione przez powoda na podstawie umowy sprzedaży z dnia 5 maja 2009 roku oraz faktur nr (...), natomiast ruchomości wymienione w pkt c) i d) zostały nabyte na podstawie umowy sprzedaży z dnia 10 października 2009 roku oraz faktury nr (...) (umowy wraz z załącznikami, faktury oraz potwierdzenia wpłat k. 17 - 41).

Ruchomości wymienione w pkt a) i b) zostały nabyte przez powoda na potrzeby umowy leasingu nr (...) z dnia 5 maja 2009 roku, natomiast ruchomości wymienione w pkt c) i d) na potrzeby umowy leasingu nr (...) z dnia 10 października 2009 roku. Umowy te zostały zawarte ze Z. S., który w tamtym czasie prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) w K.. Sporne ruchomości zostały wydane pozwanemu przez powoda do używania na podstawie wyżej wymienionych umów leasingu, co zostało potwierdzone protokołami ich odbioru. Zawierając umowy leasingu pozwany zobowiązał się z tego tytułu ponosić opłaty leasingowe (umowy leasingu wraz z OWUL i protokoły odbioru k. 41 - 56).

W okresie obowiązywania umów leasingu pozwany nie wywiązywał się terminowo z regulowania opłat leasingowych, co w konsekwencji doprowadziło do tego, że powód skierował do niego w dniu 18 lipca 2012 r. wezwanie do zapłaty na kwotę 19.180,95 zł i wyznaczył termin zapłaty na dzień 26 lipca 2012 r. pod rygorem przedterminowego rozwiązania umowy (zestawienia zaległości w zapłacie rat leasingowych z tytułu obydwu umów leasingu k. 157 – 159, wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania k. 57 - 59).

W maju 2012 r. wykryto u Z. S. chorobę nowotworową. W związku z powyższym począwszy od sierpnia 2012 r. był on poddawany intensywnemu leczeniu, hospitalizowany i przeprowadzono u niego operacje (opinia sądowno - lekarska k. 112 – 113).

Ponieważ pozwany nie zareagował na skierowane go niego wezwanie do zapłaty, powód oddzielnymi pismami z dnia 9 sierpnia 2012 r. wypowiedział umowę leasingu nr (...) oraz umowę leasingu (...) i wezwał pozwanego do zwrotu przedmiotów leasingu w terminie do dnia 16 sierpnia 2012 r. do miejsca wskazanego w ww. pismach (oświadczenia wraz z potwierdzeniami odbioru k. 60, 63 – 65 i 169 – 170, zestawienie zaległości na dzień wypowiedzenia umów leasingu k. 157 – 159, pełnomocnictwa dla osób, które podpisały oświadczenia o wypowiedzeniu umów leasingu oraz pełny odpis z KRS powoda k. 160 - 168).

Pozwany nie zwrócił przedmiotów leasingu. Jednocześnie żona pozwanego, działając w imieniu (...) Sp. z o.o. w K., zwróciła się do powoda o wyrażenie zgody na przejęcie przez tę spółkę przedmiotów leasingu z uwagi na stan zdrowia Z. S.. W odpowiedzi skierowanej do (...) S.A. w W. poinformował, że w przypadku umów leasingu finansowego nie ma możliwości podpisania cesji umowy. Jediną możliwością jest wcześniejsze zakończenie umów leasingu. W związku z powyższym, pismem z dnia 8 października 2012 r. A. S., działając w imieniu pozwanego, zwróciła się do powoda

z wnioskiem o przedterminowe zakończenie ww. umów leasingu, wskazując że przedmiot umów leasingu zostanie wykupiony przez spółkę (pisma k. 103 - 105).

W dniu 19.02.2013 r. (...) Sp. z o.o. w W. wystawił na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. w K. fakturę proforma nr (...) za wykup przedmiotów leasingu nr (...) oraz nr (...) na kwotę 187.920,00 zł. Spółka (...) dokonała częściowych wpłat na poczet faktury na konto w niej wskazane. Faktura ta nie została wystawiona przez powoda powoda i jego konto nie wpłynęła płatność z tego tytułu. W wezwaniu do zapłaty powód wskazywał zupełnie inne rachunki niż rachunek wskazany na fakturze proforma (faktura proforma i historia rachunku (...) k. 106 - 110).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie przedstawionych przez strony dowodów z dokumentów, które wprawdzie zostały złożone w odpisach, jednakże nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, a także w ocenie Sądu brak jest podstaw do odmówienia tym dowodom waloru wiarygodności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Żądanie pozwu oparte zostało na przepisie art. 222 §1 k.c., zgodnie z którym, właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą. Aby skutecznie wytoczyć powództwo windykacyjne powód musi po pierwsze wykazać, że jest właścicielem spornej rzeczy, po drugie udowodnić, że pozwany włada jego rzeczą, w końcu musi wykazać, że pozwanemu nie przysługuje skuteczne względem niego uprawnienie do władania rzeczą. Tylko wykazane łącznie tych wszystkich przesłanek może doprowadzić do uzyskania ochrony prawnej dla nieposiadającego właściciela.

Powód bezsprzecznie udowodnił, że jest właścicielem ruchomości objętych żądaniem pozwu. Sprzęt medyczny Harmony XL, rok produkcji 2008, producenta ALMA LASERS, numer seryjny HXL 00345, wraz z końcówką AFT 540 do Harmony XL, wraz z końcówką ER:YAG PIXEL 2940 do Harmony XL, wraz z końcówką LP YAG 1064 nm do Harmony XL, Dermatoskop Fotofinder MediCam o numerze seryjnym MCI009465, rok produkcji 2009, producenta FotoFinder, LASER dermatologiczny LEDA o numerze seryjnym n/s 7010-1-039, rok produkcji 2009 i Chłodziarki Cryo 6 Zimmer o numerze seryjnym n/s 732-259, rok produkcji 2009 zostały nabyte przez (...) na potrzeby zawartych ze Z. S. umów leasingu finansowego. Powód przedstawił dokumenty prywatne w postaci faktur zakupu wraz z potwierdzeniami wpłat ceny za zakup spornych ruchomości, z których wynika, że jest on właścicielem rzeczy. Dowody te nie budzą wątpliwości i nie były przez pozwanego w żaden sposób kwestionowane. Powód wykazał też w sposób nie budzący wątpliwości, a faktów tych pozwany także nie kwestionował, że opisane przedmioty leasingu oddał pozwanemu w posiadanie na podstawie zawartych przez strony umów leasingu.

Powód wykazał też, że skutecznie wypowiedział pozwanemu umowy leasingu, co oznacza, że Z. S. nie ma uprawnienia do władania rzeczą. Powód przedstawił zestawienia zaległości pozwanego w zapłacie rat leasingowych z poszczególnych umów leasingu, których pozwany nie kwestionował (k. 157 – 159), co uzasadniało złożenie oświadczeń o wypowiedzeniu umów w trybie art. 7 §3 ust. 2 a) OWUL. Pozwany podnosił wprawdzie, że w lipcu 2012 r. (...) wpłaciła na konto powoda wyższą kwotę niż ta, która widnieje w wezwaniu do zapłaty z dnia 18 lipca 2012 r., co miało świadczyć o braku podstaw do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umów leasingu, stanowisko to jednak jest nieuzasadnione. Z historii rachunku złożonej przez pozwanego wynika, że wpłaty (...) zostały dokonane w dniach 02 lipca 2012 roku (dwie wpłaty) oraz 27 lipca 2012 roku. Oznacza to, że jedynie wpłata z 27 lipca 2012 roku w kwocie 8.015,28 zł mogła być dokonana na poczet zaległości opisanych w wezwaniu do zapłaty. Dotyczy ona umowy (...), z tytułu której pozwany zalegał powodowi z zapłatą trzech rat leasingowych – opisanych w fakturach (...), (...) i (...) na kwoty odpowiednio 2.419,42 zł, 8.019,35 zł i 1.655,28 zł. Uwzględniając więc nawet wpłatę (...) dokonaną w dniu 27 lipca 2012 r. w dalszym ciągu dwie faktury z tytułu umowy leasingu (...) oraz dwie faktury z tytułu umowy leasingu (...) (vide: wezwanie do zapłaty k. 57) nie zostały zapłacone. Zgodnie zaś art. 7 §3 ust. 2 a) OWUL do złożenia skutecznego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy leasingu wystarczała zaległość z tytułu jednej okresowej opłaty leasingowej.

Oświadczenia o wypowiedzeniu obydwu umów leasingu zostały przez powoda w dniu 09 sierpnia 2012 roku złożone skutecznie, a zarzuty, które w tym przedmiocie podnosił pozwany okazały się nieuzasadnione. Po pierwsze oświadczenia z dnia 09 sierpnia 2012 roku - wbrew zarzutom pozwanego - zostały podpisane przez osoby, które były do dokonania tej czynności umocowane. Wynika to wprost z dokumentów pełnomocnictw przedłożonych przez powoda, a udzielonych D. A. i M. W. (k. 160 – 161) zgodnie z zasadami reprezentacji spółki (pełny odpisu z KRS powoda k. 162 – 168). Po drugie zaś oświadczenie o wypowiedzeniu umowy leasingu nr (...) zostało pozwanemu skutecznie doręczone. Powód przedstawił dowód doręczenia tego wezwania na adres wskazany przez pozwanego w umowie (k. 169 – 170). Adres ten jest przy tym w dalszym ciągu aktualny, gdyż skutecznie doręczano pod ten adres pozwanemu w toku postępowania w niniejszej sprawie korespondencję sądową (zpo k. 87), a pozwany wskazał ten sam adres w złożonej odpowiedzi na pozew (k. 89) Pozwany nie podnosił przy tym, by osoba, która odebrała korespondencję zawierającą oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, nie była do tej czynności uprawniona. Twierdził jedynie, że nie pamięta, czy korespondencja ta była mu przekazana. Niezależnie od powyższego, oświadczenia o wypowiedzeniu obydwu umów dotarły do pozwanego w toku postępowania w niniejszej sprawie wraz z doręczonym pozwanemu odpisem pozwu. Powyższe nie doprowadziło jednak do wydania powodowi przedmiotu sporu.

Pozwany podniósł też zarzut braku legitymacji procesowej biernej. Twierdził, że nie jest on posiadaczem ruchomości, gdyż przekazał je (...) sp. z o.o. w K., wobec zaprzestania - z powodu choroby nowotworowej - własnej działalności gospodarczej. Zarzut pozwanego okazał się nieuzasadniony.

Jak słusznie wskazał tut. Sąd w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie z powództwa (...) S.A. w W. sygn. akt XX GC 469/14, w które pozwany także podnosił brak legitymacji, legitymacja procesowa jest przymiotem strony procesu, który można określić jako uprawnienie do wystąpienia w danym procesie w charakterze powoda albo pozwanego. W tym sensie legitymacja procesowa przysługuje podmiotowi przytoczonego w powództwie prawa podmiotowego albo stosunku prawnego. Oznacza to, że legitymacja procesowa wynika ze związku, jaki zachodzi pomiędzy danymi podmiotami a przedmiotem procesu. Związek ten uwidacznia prawo podmiotowe lub stosunek prawny przytoczony przez powoda w powództwie pod zewnętrzną postacią okoliczności faktycznych. Powód wywodzi uprawnienie do wystąpienia pozwanego w przedmiotowym procesie z umów leasingu, które wiązały strony. Po ich wypowiedzeniu pozwany jest zobowiązany do zwrotu przedmiotu umów leasingu. Wynika to z ogólnych warunków umowy leasingu operacyjnego, które stanowią integralną część umowy. Zgodnie z zapisami ogólnych warunków leasingu w przypadku wypowiedzenia umowy leasingu, korzystający jest zobowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie wyznaczonym przez finansującego, zwrócić kompletny przedmiot leasing na swój koszt i ryzyko w miejsce wskazane przez finansującego na terenie P. wraz ze wszystkim instrukcjami obsługi i innymi dokumentami związanymi z przedmiotem leasingu, wolny od wad fizycznych oraz oznaczeń korzystającego - art. 7 §3 ust. 4 zd. 1 OWUL. Pozwany nie wydał przedmiotów leasingu powodowi po ustaniu umów leasingu i z tej przyczyny przysługuje mu legitymacja procesowa bierna.

W odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że nie już posiadaczem ruchomości, które stanowiły przedmiot umów leasingu. Pozwany podał, że wydał przedmioty umów leasingu (...) sp. z o.o. w K., co powoduje, że utracił on przymiot posiadacza ruchomości. Pogląd ten nie jest jednak uprawniony. Po pierwsze art. 7 §3 ust. 4 zd. 1 OWUL wskazuje jasno, że pozwany jest zobowiązany do zwrotu przedmiotu leasingu. Regulacja ta nie przewiduje możliwości wyłączenia uprawnienia leasingodawcy do żądania zwrotu przedmiotu leasingu w sytuacji, gdy leasingobiorca przeniósł posiadanie przedmiotu leasingu na inną osobę. Jeżeli pozwany tego nie uczyni, ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą, ale będzie to możliwe dopiero wówczas, gdy nie wyda przedmiotu leasingu na skutek prawomocnego orzeczenia sądowego. Pozwany nie twierdzi bowiem, że przedmiot leasingu uległ zniszczeniu, albo że utracił on faktyczne władanie przedmiotem leasingu na skutek czynu karalnego, chociażby sprawca tego czynu nie został ustalony. Przeciwnie, przedmiot leasingu istnieje i to wyłącznie od woli pozwanego zależy, czy zostanie on powodowi zwrócony. Pozwany nie wskazał na jakiej podstawie przekazał przedmioty umów leasingu osobie trzeciej, należy zatem przyjąć, iż odbyło się to bez podstawy prawnej. Bez względu jednak na to, czy łączy go z (...)jakikolwiek stosunek prawny, czy też przekazanie odbyło się bez podstawy prawnej, zawsze może żądać od tego podmiotu wydania rzeczy.

To jemu bowiem przysługiwał tytuł do władania rzeczą i to on do posiadania przedmiotów leasingu wskutek zawartych z powodem umów był uprawniony.

Przepis art. 222 §1 in principio k.c. wskazuje, że właściciel może żądać wydania jego rzeczy od osoby, która faktycznie nimi włada (...). Istotne jest zatem ustalenie sposobu rozumienia faktycznego władztwa nad rzeczą i czy takie władztwo nad rzeczą pozwany wykonuje.

Władztwo faktyczne nad rzeczą występuje w przypadku posiadania samoistnego, posiadania zależnego i dzierżenia rzeczy, ponieważ elementem składowym każdego ze wskazanych stanów jest wykonywanie określonego władztwa nad rzeczą. W orzecznictwie przyjmuje się, że przez faktyczne władztwo nad rzeczą należy rozumieć samą możliwość władania rzeczą. Dla zakwalifikowania określonego władztwa do kategorii posiadania nie jest jednak konieczne efektywne wykonywanie tego władztwa, wystarczy realna możliwość korzystania z rzeczy, przy czym, przez tę możliwość trzeba rozumieć realną możliwość uzasadnioną faktycznymi okolicznościami (zob. K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, komentarz do art. 222 i powołane tam orzecznictwo, Legalis).

W doktrynie zwraca się uwagę na to, że przesłanką powództwa windykacyjnego nie jest fizyczne władztwo nad rzeczą, ale faktyczne władztwo. Faktyczne władztwo nad rzeczą oznacza realną, usprawiedliwioną okolicznościami danego przypadku, możliwość korzystania z rzeczy. Nie jest wobec tego konieczne efektywne sprawowanie władztwa, w sensie fizycznego jego wykonywania (zob. K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, komentarz do art. 222, Legalis).

Pozwany, jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, wydał przedmioty leasingu innemu podmiotowi nie wskazując, jaki charakter prawny miało to przekazanie. Tym samym przedmioty leasingu nie znajdują się w fizycznym władaniu pozwanego. Nie oznacza to jednak, że pozwany nie wykonuje faktycznego władztwa nad rzeczą. Wręcz przeciwnie, pozwany wykonuje takie władztwo, zaś argumenty przeciwne są nieusprawiedliwione. Ruchomości stanowiące przedmiot leasingu zostały przekazane spółce (...) bez żadnego tytułu prawnego. Wyrazem władztwa faktycznego pozwanego nad przedmiotami leasingu jest to, że wydał on rzeczy osobie trzeciej bez podstawy prawnej, choć miał możliwość wydania tych rzeczy powodowi. Tylko i wyłącznie od pozwanego bowiem zależy, czy odbierze przedmioty leasingu od osoby trzeciej, której zostały one bez podstawy prawnej przekazane. Podobnie, nawet gdyby pozwany łączył z (...) jakikolwiek stosunek zobowiązaniowy, choć pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika tego nie podnosił, winien on go zakończyć i wydać przedmioty leasingu właścicielowi – powodowi.

Pozwany w ramach zarzutu, że nie włada on rzeczą, podniósł też, że nie jest jej posiadaczem. Zarzut ten również jest nieuprawniony. Przekazanie przedmiotów leasingu bez podstawy prawnej osobie trzeciej nie sprawia, że staje się ona wyłącznym posiadaczem. Posiadaczem rzeczy jest bowiem zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny) - art. 336 k.c. Wskutek przekazania przedmiotów leasingu (...) bez podstawy prawnej podmiot ten pozostaje dzierżycielem rzeczy, tj. faktycznie włada on przedmiotami leasingu za kogo innego, tj. za pozwanego (art. 338 k.c.). Nie oznacza to jednak w żaden sposób, że wykonuje on pełne faktyczne władztwo nad rzeczą, które to władztwo wskutek przekazania przedmiotów leasingu utracił pozwany. Pełne faktyczne władztwo nad rzeczą sprawuje bowiem pozwany.

Należy przy tym nadmienić, co podkreślał też tutaj. Sąd w uzasadnieniu wskazanego wyżej wyroku, że wydanie wyroku w niniejszej sprawie nakazującego pozwanemu zwrot rzeczy, choć została ona przekazana osobie trzeciej, nie sprawia, że wyrok ten będzie niewykonalny. Prawomocny wyrok sądowy będzie stanowił podstawę do tego, aby dłużnik wydał powodowi rzecz. Oznacza to, że dłużnik będzie musiał odebrać rzecz od osoby trzeciej i wydać ją wierzycielowi. W przeciwnym wypadku wierzyciel będzie mógł wszcząć egzekucję o wydanie rzeczy. Komornik sądowy przy pierwszej czynności egzekucyjnej doręczy dłużnikowi zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, z podaniem treści tytułu wykonawczego i wymienieniem sposobu egzekucji oraz z pouczeniem o możliwości, terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, a także sporządzony przez organ egzekucyjny odpis tytułu wykonawczego albo zweryfikowanego przez komornika dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 3 k.p.c., i wezwie go do dobrowolnego wykonania obowiązku w określonym terminie (art. 805 § 1 k.p.c.). Oznacza

to, że dłużnik będzie musiał odebrać rzecz osobie trzeciej i wydać ją wierzycielowi. Jeżeli nie wyda rzeczy wierzycielowi, gdyż będzie twierdził, że rzecz znajduje się u osoby trzeciej, wówczas komornik sądowy będzie mógł wykonać wyrok w ten sposób, że z mocy art. 1043 k.p.c. zajmie roszczenie dłużnika o wydanie rzeczy, także wówczas, gdyby osoba trzecia nie zgadzała się na jej wydanie. Jeżeli zaś dłużnik w toku egzekucji sądowej uniemożliwi jej przeprowadzenie, przedmiotowy wyrok będzie także stanowił prejudykat w ewentualnym postępowaniu sądowym o naprawienie szkody.

Nie powiódł się też zarzut pozwanego, że wskutek czynności podjętych przez (...) tj. wystosowania pisma z wnioskiem o „przejęcie umów leasingu” i uzyskanej od powoda odpowiedzi z dnia 17 września 2012 roku, a także wystawienia faktury pro forma z dnia 19 lutego 2013 roku i dokonania na jej poczet częściowych wpłat doszło do zawarcia pomiędzy powodem a (...) per facta concludentia umowy sprzedaży rzeczy, stanowiących uprzednio przedmiot zawartych z pozwanym umów leasingu. Po pierwsze wskazać należy, że w piśmie z dnia 19 września 2012 roku – skierowanym do pozwanego, nie zaś (...), powód wyraźnie wskazał, że nie jest możliwym zawarcie umowy cesji – jak należy się domyślać, na podstawie której (...) miałby stać się stroną umowy leasingu, a pozwany może jedynie wnosić o wcześniejsze rozwiązanie umów leasingu. Z pism (...) i pisma powoda skierowanego do pozwanego nie sposób jest w jakikolwiek sposób wywieść, że pomiędzy powodem a (...) doszło do zawarcia umowy sprzedaży, na podstawie której podmiot ten kupił od powoda przedmioty leasingu. Natomiast faktura proforma nr (...) z dnia 19 lutego 2013 roku została wystawiona przez inny niż powód podmiot tj. (...) spółkę z o.o. w W. (por. nr NI i Regon wskazane na fakturze k. 110 i w odpisie z KRS powoda k. 163 v.). W fakturze tej został wskazany numer rachunku bankowego, na który (...) dokonał częściowych wpłat, nie był to jednak rachunek powoda. Nie sposób jest więc na tej podstawie przyjąć, że pomiędzy powodem a (...) został nawiązany jakikolwiek stosunek zobowiązaniowy. Powód wypowiedział pozwanemu umowy leasingu, wzywał go też bezskutecznie do zwrotu stanowiących jego własność rzeczy. Brak jest przy tym jakichkolwiek dowodów na okoliczność, że wyraził zgodę na przejęcie przez (...) przedmiotów leasingu, bądź też zawarł z tym podmiotem umowę sprzedaży.

Wobec powyższego na podstawie art. 222 §1 k.c. orzeczono jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie artykułu 98 §1 k.p.c., gdyż pozwany w całości przegrał proces. Na zasądzoną tytułem kosztów procesu kwotę 13.371,00 zł zasądzone od pozwanego na rzecz powoda składają się: opłata od pozwu w wysokości 9.754,00 złotych, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600,00 złotych na podstawie §6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348) oraz kwota 17,00 złotych tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej za pełnomocnictwo.

SSO Anna Rachocka